

■ Oğuz Ayvaz

NOSTALGIYA

atam öləndən çıxıb getdi adamlar,
qaldıq həyatla, kimsəsizliklə təkbətək
mən uşaq vaxtı bilirdim təktəbək davaları
mən kimsəsizliyi sevdiyim qızdan bilirdim...
atam öləndən yer kürəsi tənhaladı
adamlar darıxmaq epidemiyasına tutuldu,
adamlar təkliyə yoluxdu,
küçələr yadlaşdı
sevdiyimiz qızlar tərək etdi bizi...
atam öləndən qonşularımız da çıxıb getdi,
top oynayan uşaqlar böyüdü,
işıqlı dəhlizimizi qaranlıq uddu,
barmaqlarımızda siqaret közərdi,
bir günə böyüdü,
lap çox böyüdü
böyümək günah imiş...
atam öləndən evimiz qəzet iyinə həsrət qaldı,
şəhərimizə qar yağmaz oldu,
göy üzü kirləndi,
məhləmə zibilləndi...

NAĞILLAR ŞƏHƏRİ

sevmək başqa bir ömrə səyahətmiş sən demə
biletimi almışam, cibimdədi
özüm gedəcəm bu yolu,
əllərimdə illərin yorğunluğu...
"səni sevirem"i axtaracam yol xəritəmdə
görən, harasında gizlənib bu müdhiş cümlə
hansı küncündə ağlayır
hansı bucağında darıxır
hansı köşəsində sevinir... bilmirəm...
elə bir şəhər olmalı mütələq
bir kaşifin tapıb ortaya çıxardığı
adını "səni sevirem" qoyduğu
turistlərin axışdığı şəhər
bələdçilərin xoşbəxtcəsinə danışdığı
küçələr, parklar, muzeylər...
adamların şəkil çəkirdiyi...
hansı xoşbəxt bucaqda...
hansı uşaq çığırısında...
hansı yağışlardan qoruyan ağaclarda...
o şəhər hardadır görən
o şəhərdə yaşayan varmı
ölən varmı
bilirəm, o şəhərdə adamların cibi üşümür
maşınların səs-küyü yox orda
zibil qabları da gözə dəymir.
uşaqların göz yaşları şəirdir o şəhərdə
qocaların yerləri nəğmə...
gecələr düşmür o şəhərə
bəyazlara bürünüb yatır gecə...

MANDARİNLƏR

gözlərini gözlərimə köçürdün, sevgili
kirdi gözlərindəki uşaqlar.
indi gülür yağış yağmış küçələr
səni salamlayır bütün şəhərlər.
qoynuma sığın sevgilim,
gedək sənin uşaqlığına
o oyuncaqlar şəhərinə...
ora bizim şəhərimiz,
hər şey var orda
uşaqlar, dəniz
göyüzü
bir də mandarinlər
qabığı gülümseyən mandarinlər.
əlını ver mənə
misralarıma köç elə
çevril gözəl bir şeire
hamı səni oxusun:
"Səni sevmək göyüzünü öpməyə bənzər..."

METRO-FRAQMENT

qarışqalara ithaf...

1.

Bələdçinin əlindəki yolgöstərən
və tuneldə görünməyən işıq.
Hay-küy düşmüş relslərin üstünə
Sevqisini axtarmaq üçün qaranlığa gedən oğlan...

2.

Eskalator qoca yerışıylə dartınır yuxarı.
Üzlərdə qorxu və bir də nəşə var...
Tələsmək səsinə eşitdi gənc adam,
qulağı sonrakı mənzərəni çəkdi:
Yaşlı qadın eskalatorun ayaqlarına səcdə edirdi.

3.

Ayaqların hərəkəti çoxaldı
Dolaşdı bir-birinə
Maşınqoquşdurma oyununa çevrildi.
Bir qadın çırpıldı bir kişiylə,
Amma filmə düşmədi bu an
Kamera çəkirdi yuxarı başda.
Baxışdılar bir azacıq.
Böyük təbəssümü üzlərinə sığdırdımaq istəyi ilə
Qatarın qapıları bağlanmadan yetişməliydilər sevgi-
yə...

4.

Qatarı dartıb aparan adam
Üzü sirli adam
Qaranlıq tuneldə ömrü keçən adam
Qatarla evli adam...

5.

Platformada gəzişən uşaq gülüşü
Qeybət və bir də piçıldaşan bəbək.ə.
Təsbeh şıqqıltısı.
Qatar qapılarının ağzını cıran sütün cavanlar.
Maşininin aparat səsi
Qaqıldaşan adam hörgüsü
Qaranlığa tələsən yorğun qatarın köks ötüşləri...

6.

Səs.
Səs.
Baxışlar.
Qaranlığa sığal çəkən işıqlar.
Laylay oxunan gözlər.
Qayıq tək yellənən yorğunluq...

7.

Qışqırıqlar.
"İmkan ver keçək"
"Ay kişi, əlini çək"
"Adamlar, uşağıma kömək"
Döyüş səhnəsi
Bir səs
Sonra qalaya hücum
Silkələnen kölgələr...

8.

Pırtlaşq boz saçlar,
Burunları tutan əllər,
Boş şüşələri boşaldan adam,
Vaqonun vətəndaşı adam...

9.

Şütüyen stansiyalar,
Dəyişən üz cizgiləri,
Ürküdücü gözlər,
Qatarın öskürək dolu səsi...

10.

Qapılar bağlanır...
Növbəti stansiya: əlləri qoynunda pəncərə qadın.

KİLSƏ ZƏNGLƏRİ

Ömrüm-günüm, mən indi özüm kimi
tənha adamları xatırlayıb ağlayıram,
gözəl günlərimiz yadıma düşmür indi,
indi tənha adamların gözyaşlarını düşünürəm...
Saat yeddi tamamdır, işdəyəm,
burda bilsən nə qədər tənha adam var,
hər gün işdə darıxa-darıxa
saatları danışdırırlar.
Mən onları dinlədikcə
daha çox ağlayıram, ömrüm-günüm...
Günəşin qürub çağıdır,
kilsə zəngi ilə yazıram bu şeiri sənə,
içimdə tənha adamlar oturub,
bir yerdə sükutun paytaxtındayıq...
Günəş canını tapşıracaq pəncərəmdən,
bir azdan tənha adamların uğultusu gələcək içimdən,
mənə qulaq as, bu gün yenə ölmədim deyən...

DƏNİZ ÜÇÜN...

Mayın gözəl günü, pəncərəmdə xəzri,
ağacla keflənmiş adamlar kimi,
günəş gözlərini böyüdü işıq vurur sevdiyimiz küçədə,
küçüklər pişiklərlə oynayıb çinar ağacının altında...
İndicə televizorda dedilər, havalar dəyişəcək,
Bir azdan göydən yağış töküləcək,
əlını uzat mənə,
ayaqqabılarını tulla,
ayaqyalın yağışda qaçısaq...
Qoy bizə dəli kimi baxsın gəlib-keçən adamlar,
qoy bizə baxsın uşaqlar,
göyüzünə bir gülüş yollasınlar,
əlından bərk tut, birdən yıxılırsan,
ayağının birini şüşə kəsər...
Budur yağış yağmağa başladı, sən yoxsan...
Budur adamlar yağışdan qaçır, hamısı başını itirib
Sən yoxsan...
Demişdin, axşam sizdəyəm, bir yerdə islanarıq,
indi yoxsan...
Yağış kəsdi, göyqurşağı çıxdı,
uşaqlar palçıqlı əllərlə toxundu göyqurşağına
yarpaqlardan yağış suyu axdı,
yağış hələ kəsməyib,
gələ bilərsən...

ŞEİR TANRISI

Şeirlərim günəşi gətirməz sənə,
qaranlıq, ümitsiz şeirlərim...
Günlərim şeir yazmaqdır elə,
nə yalan deyim, başqa işim yoxdur hələ;
günlərim köhnə ayaqqabı tayı,
yoxdu bu ömrün o bir tayı...
Qayıtmaq sözünü demədin ki,
desəydin şeirlərimə düşərdi,
üşüyən misraları qızdırardı...
Qayıtsaydın...
Qayıtsaydın,
gələcəm, desəydin
bir dəfəlik...
Şeirlərim qollarını açardı sənə,
bir az şeirə bulaşardın,
bir az şeir qoxuyardın...
Sən yağışdan sonra göy qurşağı,
tüstülərin əlvində dedişi səmə,
sən uşaqların əllərindəki sevgi ərazisi,
şeirlərimin günəş Tanrısı...

İŞIQ SELİ

O qədər də axmaq deyiləm,
yollar ya getmək üçündür
ya da qayıtmaq...
Sinəmin üstə gəzdirirəm
qatar səsinə,
arxasınca bir adam gəlir,
səsin arxasınca bir adam,
sonra budaqlar,
sonra sonsuz çöl...
Qaranlıq otaqda
bütün əşyalar ölüdür,
ışıqdır onları canlandıran,
axı hər şey
gördüyün, toxunduğun kimidir,
sevgi də harasa
ışıq saçmaq üçündür,
adamlar küçələrdə
gecələsinlər deyər,
itlər pişiklərin üstünə
cummasın deyər,
mahnılar uşaqları
qorxutmasın deyər...
Səni sevəndə
o qədər də axmaq deyildim,
səni sevəndə
qəbiristanlığa düşən
adam kimi qorxdum sadəcə...

YAĞIŞA AÇILAN DUALAR

Adamlar şəhərin rəngində,
günəş çıxıb məzuniyyətə,
külək oxuyur pəncərədə,
qağayılar uçur denizə...

Qolumda onun hədiyyəsi,
astaca döyünür yoxluğu,
uzaqlaşır mavi gözləri,
zaman aparmır ona doğru.

İntihar boyunda binalar,
tələsən maşınlar, işıqlar,
yağışa açılan dualar,
ağlamaqdan bezgin adamlar...